

„Edinost“

zhaša enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uravna ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilu političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale do madi oglasi itd. se računajo po pogodb.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvu. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvu, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Gođnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Mi se ne bojimo!

V Gradcu, 31. marca 1900.

Naši Nemci v deželnem zboru so precej vznemirjeni radi sklepa naših poslancev, da se ne bodo udeleževali sej. Ti ljudje so si mislili, da je Slovenec brezpraven in da se torej žnjim dela, kar hoče. Slovenec se mora zleti, da je došel med zbesnele ljudi, ako je zašel med te fanatike. Da ob takih razmerah skupno delovanje ni mogoče, je jasno.

Sedaj pa se — in to je znak, da so nekolično vznemirjeni — hlinijo in govore z jedne strani, da se Slovencem ne godi nikaka krivica, z druge pa hujkajo vlado, češ, da jej nikakor ne treba, da bi se bala Slovencev.

No, to je stara manira Nemcev: od jedne strani se delajo nedolžne, od druge kličejo po nasilju vlade. Naj bo! Mi pa se tudi ne bojimo! Na naši strani je naše pravo in tega prava se hočemo držati in se mu ne odpovemo nikdar! Ako si država hoče zagotoviti obstanek in miren razvoj in napredek, mora pred vsem vladati — pravično in dati vsakemu narodu, kar mu gre. Ako vlada ne stori tega, je le ona sama — to najsi dobro zapomni —, ki ruši temelje države. Pravico je možno nekaj časa teptati, ali čim se je ljudstvo jelo zavedati, da trpi krivico, potem je padec sile tem silnej. Zgodovina priča, da oborožene čete same niso zadosten temelj državam. Ali se gospoda ne spominjajo več francoskih bojev v Avstriji? Ali se ne spominjajo, kako so tedaj priprosti kmetje podili bojne čete v beg z vsemi njih puškami in topovi?!

Merodajni činitelji naj bi pomislili vendar, da igra s probudivšimi se narodi je nevarna igra. Naš kmet je do mozga izpit. Na jedni strani komaj zmaga velika davčna bremena, na drugi mu sesajo sok razni izsevalci. Leto in dan se ubija in komaj hrani bomo ekzistenco svojo. To ga dela ogorčenega. Za sedaj škriplje na tihem z zobmi proti onim, ki so krivi njegove bede. Ali taka ogorčenja sreča — to naj bi se pomislilo — so najplodovitejša tla tudi za najnevarnejše ideje. In naša socialna demokracija je pokazala, kako zna izkoriščati take dispozicije med ljudstvom. Tu ne pomagata sila, ampak le pravična uprava more odvrniti zlo, uprava, ki enako skrbi za vse narode.

Mi vemo dobro in smo več nego prepričani, da naši nemški politiki ne bodo imeli nikdar sreča za naše ljudstvo in se našemu ljudstvu razmere ne zboljšajo poprej, dokler se ne ustanovi poseben vladni oddelek za slovensko prebivalstvo tako na Štajerskem kolikor na Koroškem. Mi nosimo ista bremena kakor Nemci, mi dajemo svoje sinove v vojsko istotako kakor Nemci, ali morda, razmerno seveda, celo več. Torej hočemo in zahtevamo odločno tudi enake pravice!

Ali kako se ravna z nami! Ozmimo sele malo okolo sebe. Pravico imamo do narodnih ljudskih šol, a jih nimamo, vzlasti na Koroškem ne. Naše otroke silijo v šole s tujim učenim jezikom, katerega ne umejo, in posledica je, da znanstajajo in se ne nauče ničesar. Tako se dogaja, da so navedno šolska leta zgubljena in prihajajo otroci iz šole kakor »bebe«. Da, tako žalostnih slučajev je, da otroci niti čitati ne znajo ne v enem, ne v drugem jeziku. Sploh se nam v šolskem oziru gode krivice, da jih nikdar ne moremo odpustiti dosedanjim upraviteljem države. Pravico imamo do slovenskih meščanskih šol, a je nimamo nobene. Pravico imamo do slovenskih gimnazijev in sploh slovenskih ljudskih šol, a ne dajo nam jih. Pravico imamo do raznih strokovnih in umetnostnih šol, a nimamo ničesar.

V gospodarskem oziru smo zanemarjeni istotako. Za razne gospodarske družbe, mlekarkstvo, vinarstvo, sadjarstvo, poljedelstvo, živinorejo itd. so posebne »aloge, a mi ne dobivamo ni krajevarja.

Za povzdigo gospodarstva in v zboljšanje gospodarskih razmer treba strokovnih gospodarskih šol, mi Slovenci na Štajerskem pa nimamo nobene. Marsikaj bi trebalo storiti za povzdigo prometa in odvrčanje nezgod, n. pr. gradnje cest, reguliranje rek itd., a za nas ne store ničesar, ali prav ničesar. Slovenski kmet jim je dober, ko gre za »plačaj!«, a za njegove potrebe imajo naši nasprotniki in vlada le gluba ušesa, k večjemu da mu vržejo kak krajevar za »podporo« v nesrečah.

Dosedaj pa še nisem omenil vse nesramno preziranje slovenskega naroda na uradih, železnicah, poštah, o nastavljanju uradnikov, ki ne le da niso večji našemu jeziku, ampak so večinoma prononcirani nemški nacijonali in odkriti sovražniki našega naroda! Nisem omenil progiranja in zastavljanja slovenskih uradnikov itd. Kdo bi mogel naštetiti vse krivice!

In o takih gorostasnih krivicah si drznejo Nemci govoriti svetu, da se Slovencem nobena krivica ne godi!! Seveda, če bi čakali na pravičnost Nemcev, bi čakali zastopni do zadnjega dne. Ne preostaja nam torej drugo, nego da si slovenski narod pomaga sam! Imamo mogočne nasprotnike, to je res, ali imamo tudi zaveznike, ki so, ali pa — in dotlej ne bo trajalo dolgo, o tem sem prepričan — postanejo mogočni. Na naši strani je pravica, na naši strani je 6 milijonov, neustrašeni narod češki. Na naši strani je do 5 milijonov avstrijskih Jugoslovancev, ki hočejo isto kakor mi: federativno Avstrijo. In na našo stran utegnejo stopiti kedaj celo Madžari, ko bodo videli, kako Nemci vsem žugajo — s pruskimi topovi!

Naj torej Nemci le kličejo po nasilju, naj le kličejo vladni aparat proti nam — mi se vendar ne bojimo! In slednjič bodo morali uvideti tudi merodajni činitelji, da bi podili državo proti katastrofi, ako bi hoteli nadaljevati tako nemško politiko, ako bodo hoteli protežirati le jeden sam narod, in še celo tak, ki sestavlja manjšino prebivalstva. Mi smo popolnoma prepričani o tem, da Avstrija bo mogla obstati le tedaj, ako bo pravična vsem narodom! Mi si moramo natančno začrtati svojo pot, kako si zagotovimo svojo bodočnost. Mi hočemo postati varuhi — sami sebi in se ne bojimo!

Ali vladi povemo še enkrat na ves glas, da mi smo žrtvovali za državo stoletja in stoletja: imetje, kri in življenje, ali te žrtve kriče o dolžnosti državne uprave, da nam je — pravična!! Le če je pravična, jej bomo radi stali ob strani. Nam mora biti v prvi vrsti skrb, da naš narod živi! V to nas sili narava sama. Državna oblika ni nikoli sama na sebi absolutno potrebna, ampak oblika države se mora ravnati po potrebah onih, ki so nje člani!

Dompieri je zmagal.

Iz slovenskih meščanskih krogov nam je došel doli sledeči članek, katerega priobčujemo z izrecno pripombo, da se ne strinjamo z vsemi nazori, ki so izraženi v tem članku. Članek se glasi:

V času volilnih bojev živimo. Poročali ste že, da je v četrtem razredu »zmagala« nova stranka »Democratica« proti starejši »Progresso«. Poročali ste tudi že, kaj je »Progresso« in kaj je »Democratica«.

Čitatelj naj nam oprost, ako spravljamo tu na dan stvari, ki so bile pogrete že tolikokrat in se malce ozremo nazaj v minolost z namenom, da bomo mogli govoriti o sedanjosti.

Pred leti je nastopila ob volitvah neka stranka, katere si je bila nadela ime »konservativna«. Okoli nje so se zbirali zmernejši Lahi in je bila to nekako vladna ali »konservativna« stranka. To stranko je tudi v resnici vlada podpirala in ko so bile volitve v državni zbor, pošiljala je na Dunaj svoje poslance. Može, ki so bili v tej stranki, so vedeli prav dobro, da jedino le z dobrikanjem in hlinjenjem dosežejo kaj — in hlinili so se, da so dobri državljani, dobri Avstrijci.

Kakor take so se kazali vladi, a nasproti nam Slovencem so bili prav tako nestrpni, sovražili so nas prav tako, kakor vsi drugi Lahi. V zadnjem času je imela za lastno glasilu »Il Mattino«.

Vedno smo pravili, da ti »citadini« se le hlinijo, da so le na papirju resnični Avstrijci. To se je prav lepo dokazalo ob zadnjih volitvah v državni zbor, ko je ta stranka kar izginila, a zginil je z njo tudi »Mattino« slavná vladna, avstrijska stranka je zbežala kar čez noč v »Progresso«.

Druga stranka je bila torej »Progresso«. Tej stranki pravili smo »rudečkarji«. Ta stranka se ni udeleževala volitev v državni zbor, kajti na ta način je hotela dokazati, da ona ne priznava državnega zbora na Dunaju, da so tukajšnji Lahi le mimogredé pridruženi Avstriji in da v kratkem času pridejo pod Italijo, kamor jih vežejo sreča, kri in jezik, kakor navadno vsaki dan čitamo v njih glasilih.

Ob zadnjih volitvah je zmagal »Progresso« na vsej črti, izvzemši tržaško okolicu. A to zmagaj je »Progresso« drago plačal. Kakor hitro je »Progresso« poslal poslance na Dunaj, zgubil je tla v Trstu, zgubil je ljubezen Tržčanov. S tem korakom se je spremenil »Progresso« — vsaj navidezno — v stranko nekdanjih »konservativcev«, nekdanji rudečkarji so se spremenili v »Avstrijce«, a samo s tem razlokom, da so nekdanji »konservativci« dokazovali svetu na ves glas, da so avstrijska stranka, a »Progresso« dokazuje javno, da ni avstrijska stranka. Hinafci jedni in drugi. »Konservativna« se je hlinila, kakor dobra avstrijska stranka, ker jej je tako več neslo, a bila je v srečo prav tako protiaustrijska, kakor so vsi neodrešenci, a »Progressovci« se kažejo v javnosti kakor najhujše protiaustrijske, ker jim tako hinavstvo tudi več nese, a z dejanji so dokazali, da so vendar tudi oni »Avstrijci« poslavlši poslance v državni zbor, Avstrijci vsaj v toliko, da radi — od Avstrije prejemljejo. Izneverili so se tako svojemu staremu programu in kar je bil nekdanj »Mattino« — to je sedaj »Piccolo«.

Zasledujmo nadalje razvitek »Progressa«. — Povsod je slavil zmago. A še si niso ohladili pijanih glav od tega zmagozslavlja, že so se morali prepričati, da v Trstu ne morejo več privediti niti javnega shoda. Ni-li bil že prav na shodu v gledišču »Rossetti« podpisan testament tej stranki, ko je morala sramotno bežati iz gledišča?

»Progresso«: vladna stranka, ni-li to čudno?! »Piccolo« vladni list? — Kar je bila »konservativna«, to je sedaj »Progresso«. In kakor je izginila »konservativna«, tako izgine tudi »Progresso«. To se je že pokazalo o sedanjih volitvah v četrtem razredu.

Na mesto nekdanjega »Progressa« je nastopila »Democratica« in »zmagala« je kakor je zmagoval »Progresso« proti »konservativni« in »zmagovala« bo toliko časa, dokler ne izgine tudi »Progresso«. — Tako se suče svet.

V petek in v soboto so se vršile volitve v tretjem razredu. Te volitve so prinesle zopet »Progressu« jedno blamažo več.

Sedanji župan Dompieri je bil tekom vsega političnega delovanja svojega najver-

nejši pristaš »Progressa«. A »Progresso« ga ni hotel več, in vsled tega — to se umeje — ga tudi »Democratica« ni hotela. Proti njemu sti bili torej obe stranki in vendar je zmagal, da-si sam ni niti kandidiral. Glasilu »Progressovo« se joče in pravi, da so zanj glasovali proti-Italijani, reakcijonarji, in kljubovalci. Le-to je čudno, da je tu v Trstu toliko »kljubovalcev«, toliko »reakcijonarjev« in toliko »proti-Italijanov«, ča zmagujejo proti oni stranki, ki je še pred tremi leti slavila zmago za zmago in nam Slovencem zaklicala »Amen«. To pripoznanje v laških glasilih kvitiramo s primerno hvaležnostjo. Ni-li tudi Dompierjeva zmaga testament »Progressu«?

Kakor vidimo, oživljajo vsako toliko časa nove stranke, prihajajo in odhajajo. Videli smo, kako je nekdanja »konservativna« slavila zmago, videli smo, kako jih je slavil »Progresso«, in videli smo zopet, kako je umrla »konservativna« in gledamo, kako umira »Progresso«. Gledamo, kako ustaja »Democratica«, a vse izginja zopet.

A naj so imele vse stranke to ali ono ime: v sovražstvu do Slovencev so bile vse jedine, vseh strank program je bil ta: uničiti okolico, uničiti tržaške Slovence.

Vsaki greh se maščuje že na tem svetu! Vse laške stranke nas zatirajo, vse laške stranke potopile bi nas v žlice vode — a one izginevajo — mi pa smo še tu! In izginevale bodo toliko časa, dokler ne pride stranka, ki bo imela zapisano na svoji zastavi: »Pravica«. In priti mora, za to se borimo mi in zato zmagamo tudi!

Dompieri je bil Slovencem krivičen — padel je kakor župan: ne ozirajoči se na našo narodno stvar pa moramo priznati, da je bil pravičen v toliko, da je hotel imeti pravične račune v mestni upravi. Krivica je torej propadla, a zmagała pravica.

Radi Dompierjeve osebe nimamo vzroka veseliti se na njegovi zmagi, a veseliti se moramo jedino le radi tega, ko nam vse jasno priča, da pravica mora slednjič zmagati, ko nam vse dokazuje, da krivice trajajo in trajajo, a slednjič da se zasveti tudi onim pravici, ki so trpeli krivice.

Zato ne obupujmo, temveč glejmo ponosno v bodočnost, saj ona je naša!

Z orožjem in desnico
Nesimo vragu grom,
Zapisat v kri pravico,
Ki terja jo naš dom!

»Progresso« je nam klical »Amen« — sedaj pa se morda njemu bliža ta osodepolni »Amen«. Marsikatera stranka nam bo še klicala »Amen«, ali:

»Mi pa ostanemo!«

Vabilo na naročbo tednika »Der Süden«. Številka 59. na Dunaju izhajajočega lista »Der Süden«, ki so ga l. 1898. ustanovili nekateri hrvaški in slovenski poslanci, naznanja, da bo od 1. aprila počenši izhajal kakor tednik vsako soboto.

Dasi bodo vsled tega stroški večji, se naročnina ni zvišala. Izdajatelj lista storili so ta korak z ozirom na to, da vsled vedno ljutejšega narodnega boja gradivo, ki ga je priobčevati, ogromno narašča, da se politični položaj čisto spreminja, največ pa še zaradi tega, ker je ravno sedaj nujno potrebno, da se čisto in odločno povdarjajo opravičene težnje za narodni obstanek slovenskega življa, za celokupnost hrvaškega in slovenskega naroda. Nujno je tudi treba podajati popolnejšo sliko političnega, kulturnega in gospodarskega življenja obeh narodov stranemu svetu in višim odločilnim krogom.

Da ta list postane tednik, želeli so že davno njega mnogoštevilni prijatelji. Bodrili so ga k temu z duševnim in gmotnim podporanjem, pridobivali so mu poštreno in vestnih naročnikov. Izdajatelj lista navdaja tudi nadeja, da če list izhaja kakor tednik, se vrste njegovih naročnikov znatno pomnože, pa tudi krog marljivih sodelavcev se razširi. Listu mora v bodoče biti tudi naloga, da strokovno ocenjuje vsak važen pojav kulturnega in gospodarskega napredka obeh bratskih narodov, zlasti velja to o literaturi, umetnosti. Zaradi preskromnega prostora list dosedaj ni mogel tega. Da list ugaja, pričajo mnogoštevilna priznanja od raznih strani, da se njegov glas v višjih krogih uvažuje zadržujoče važni politični krogi; vse pa dokazuje, da list kolikor toliko ustreza svojemu namenu.

Zasluga, da se je mogel ta list tako hitro razširiti, gre posebno našemu vrlemu časništvu (oba slovenska dnevnika sta celó o vstanovitvi dala naslove svojih naročnikov na razpolago). Hvaliti je pa tudi mnogokatero odlično rodoljube, ki delujejo s živo besedo in vztrajno za duševno in gmotno ojačenje lista. Nekateri ljubitelji lista so celó prej, preden je list postal tednik, sami od sebe pošiljali več nego znaša naročnina. Vsem bodi izražena najtoplejša zahvala! Upravištvu lista bode dobrovoljne darove v prospeh in ojačenje lista tudi v bodoče hvaležno sprejemalo.

Na temelju resnice in pravice bode to glasilo kakor do sedaj tudi odslej seznanjalo tuji svet in više kroge, v katerih šteje že mnogo čitateljev, da, tudi vestnih naročnikov, — z našimi narodnimi težnjami in odnosi, neustrašeno bode pobijalo neresnico, katero razširjuje o Hrvatih in Slovenceh sovražno jim časopisje, odkrivati hoče brezozirno grozne krivice, ki se gode teptanima narodoma; boriti se tudi hoče odločno za celokupnost hrvatskega in slovenskega naroda. Potegoval pa se bode tudi nadalje ta list za toliko potrebno slovansko vzajemnost. Ta naj preide od besed do vzajemnega dela.

Da-li bo obstoj tega za hrvatske in slovenske interese na Dunaju ustanovljenega edinega tednika osiguran, ni dvomiti, ako mu vsi stari naročniki ostanejo zvesti, ako vsaki rodoljuben Hrvat in Slovenec po svojih močeh napram listu stori svojo dolžnost, da se sedanje število naročnikov izdatno pomnoži.

Rojaki! Dajte mlademu neustrašenemu sobojevniku na publicističnem polju, ki stoji kakor pogumen vidok na zelo važnem mestu, sredstev, da se ohrani, ojači in vztraja! Razširjajte list med prijatelji in znanci! Zahtevajte ga v raznih društvih, gostilnicah in kavarnah. Če se to zgodi, bo bodočnost lista na veliko korist hrvatskega in slovenskega naroda osigurana! Naročnina znaša za vse leto 8 kron, za pol leta 4 krone. Naročnino, pisma itd. pošiljati je na Dunaj, I Plankergasse 4.

Politični pregled.

FRST, 2. aprila 1900.

O položaju je govoril te dni v Iglavi nemškoliberalni poslanec Gross. Zatrdil, da razmerje njegove stranke do vlade Körberjeve, je razmerje hladne nevtalnosti, je menil: »Od odločitve oziroma poravnave nemško-českega prepira je odvisna usoda parlamenta, ustave, da: usoda Avstrije!«

Čudno zelo čudno! Nemški liberalci pretendirajo vedno, da so oni prvi stebri države, zahtevajo, da jim moramo verjeti, da kar zahtevajo oni, ne zahtevajo za se in za svojo stranko, ampak le v skrbi za Avstrijo, ki baje brez nemškega nadvladja ne more živeti, in sedaj so ti patentirani stebri države pripoznali preko ust jednega svojih prvih voditeljev, da vedo, da je od poravnave česko-nemškega prepira odvisna usoda Avstrije. In glejte čudo: ti ljudje, ki baje žive in umirajo za Avstrijo, delajo vendar se svojimi zahtevami neštevilo ovir, da ne more priti do poravnave med Čehi in Nemci, da si vedo, da je od tega odvisna usoda Avstrije! Ali niso čudni patrijoti to?

Is deželnih zborov. V deželnem zboru Tirolskem sta bila v sobotni seji navzoča tudi italijanska poslanka Chini in Nones. Posl. Riccabona in dr. so interpellirali glede odločnega uporabljanja tiskovnega zakona nasproti tiskarskim izdelkom, ki so nevarni veri in pravosti. Prihoduja seja bo v torek.

V deželnem zboru Solnograškem so v sobotni seji vložili interpelacijo na de-

želno vlado, da-li je ista storila kaj, da se bavarska meja odpre za uvoz klavne in vprežne živine.

Slovenski štajerski poslanci so izdali oklice, s katerim opravičujejo svoj sklep za abstinenco. Uvodoma pravijo:

»Mi zastopniki slovenskega naroda v štajerskem deželnem zboru vložili smo v seji dne 15. maja l. 1899. najodločnejši protest zoper postopanje nemške večine dež. zbora, ki vneto podpira s pristransko porabo dež. sredstev, h katerim pa morajo prilagati tudi slovenski davkoplačevalci, za agresivne nemško-nacijonalne namene premišljeno zasnovano germanizacijo dežele, ter smo izjavili, da nam nikakor ni več mogoče, se daljnega posvetovanja dež. zbora udeleževati.

Nemško-nacijonalna večina dež. zbora postaja pa v svojem postopanju zoper skoz in skoz zmerno, popolnoma v mejah postave delujočo slovensko manjšino vedno brezobzirnejša in nestrpljivejša. Ona kaže konsekvenco, da slovenskemu narodu ne pripozna tudi najbolj potrebnih pogojev za njegov kulturni in gospodarstveni obstanek.

Potem naštevajo vse krivice, ki se gode štajerskim Slovenceem na vseh poljih javne uprave in omenja, kako so slovenski poslanci stavili predlog za pravičnejšo razdelitev mandatov in spremembo velilnega reda in kako je večina prešla na dnevni red preko tega predloga. Zaključuje oklice:

»Na eni strani ta nepravilnost in to brezobzirno postopanje zoper slovenski narod od strani deželnega odbora in nemško-nacijonalne večine deželnega zbora, katera se je tako daleč spozabila, da je, ko so se čitale interpelacije v slovenskem jeziku, ko so se začele slovenske besede, jezik ene tretjine prebivalcev dežele, se razpršila kakor od strahu preguana mož za možem iz deželne zbornice; na drugi strani pa, ker smo opazili, da deželna vlada mirno gleda, kako se krajšajo lojalnemu slovenskemu narodu od dne do dne pravice in postave; kako se slovenski narod materijelno, politično in narodno odriva in stiska, zavladalo nam je prepričanje, da morajo Slovenci opustiti vsaki up, da bi se kedaj proti njim pravično postopalo v Graden; prepričanje, da bi pod takimi obstoječimi razmerami daljna naša udeležba na razpravah deželnega zbora štajarskega bila ne samo brezuspešna in brez vsake koristi, ampak, da bi bila zoper čast slovenskega naroda.

To so bili torej vzroki, kateri so nas silili, da smo opustili svoje daljno sodelovanje v deželnem zboru štajerskem.

Shod nemških radikalcev na Dunaju. Včeraj so sklicali nemško-radikalni državnozbornski poslanci tretji strankarski shod, katerega udeležba je bila razmeroma pičla. Med drugim je govoril tudi poslanec Wolf, ki je začel s tem, da je proslavljal Bismarckov spomin. Notranjo avstrijsko politiko je trpko kritiziral ter grajal postopanje nemško-narodne stranke. Govoril je tudi o gibanju, ki se širi med Nemci glede prestopa v protestantizem, in o Boercih, katerim je izražal svoje simpatije. O tej točki mu je občinstvo burno pritrdjevalo. — Shod je odobril postopanje nemških radikalcev ter sprejel resolucijo, da se ima zveza z Nemčijo uzakoniti. Ko je shod končal, so zborovalci zapeli »die Wacht am Rhein«. Heil!

Is italijanskega parlamenta. V sobotni seji zbornice poslancev je izjavil podpredsednik Palberti, da je predsednik kamore Colombo odstopil ter da je sklenil ves predjedjalni urad, da stori isto. Na predlog ministra-predsednika Pelouxa se vrši volitev predsednika danes. Večina je za izvolitev vsega dosedanjega predsedništva.

Tržaške vesti.

Odbor pol. društva »Edinost« bo imel jutri zvečer ob 7½ uri svojo sejo. Ker je razpravljati jako nujne stvari, prosimo gg. odbornike, naj se udeležijo te seje.

Umrli je včeraj tu v Trstu gospod baron Reinelt, načelnik velike trgovske hiše »Reyer & Schlick«, predsednik trgovinske zbornice itd. Pokojniku je bilo 75 let. O pokojniku spregovorimo par besed jutri, za danes bodi le omenjeno, da je vpliv Reineltov in njega prijateljev odločilno deloval na politične razmere v Trstu. Naj počiva v miru.

Mestne volitve v tretjem razredu, v razredu torej, kjer volijo večinoma uradniki in ki šteje 1769 volilcev, vršile so se v petek od 8 ure zjutraj, do 6 ure zvečer in v soboto od 8 ure zjutraj do poludne istega dne.

Tega volilnega boja se je udeležil »Progresso«, ki je predlagal volilem 12 kandidatov, udeležila se ga je »Demokratia«, ki je predlagala volilem 6 kandidatov in udeležil se je »brezimni komite«, ki je predlagal dosedanjega župana dr. Dompierija.

V soboto z večer so zaključili skrutiniji. Od 2769 volilnih glasov oddalo je 1917 volilcev svoje glasovnice.

Kandidati »Progressa« dobili so sledeča števila glasov:

1. Sandrinelli dr. Scipio	1176 glasov
2. Cimadori dr. Feruccio	1171 »
3. Valerio dr. Alfonz	1116 »
4. Mazorana dr. Josip	1125 »
5. Costellos dr. Aristida	1025 »
6. Wieselberger Gustav	945 »
7. Ravasini Oskar	898 »
8. Suttina Anton	885 »
9. Liebman Jacopo	884 »
10. Soletti Jakob Karl	883 »
11. Orsettig Jurij	882 »

Dvanajsti kandidat te liste, Meule Evgen, ostal je v najmanjšini z 851. glasov.

Dr. Dompieri Karl je dobil 954 glasov. Od »Democratia« bilo je število glasov sledeče: Franellich dr. Ivan 566, Jeroniti Norbert 552, Martinolich dr. Celestin 546, Baschiera ing. Josip 537, Lauro dr. Gabrijel 520 in Huber Jakob Henrik 505 glasov.

Kakor razvidno, dobil je dr. Dompieri 103 glase več, nego kandidat »Progressa« Meule.

Glasilo progressove stranke pravi, da so za Dompierija glasovali »proti-italijani, reakejionari in kljubovalci. Ako pa pomislimo, kako so agitirali Progressoveci za svoje kandidate, ako pomislimo, kako je delala »Democratia« za svojo listo, ako pomislimo, da dr. Dompieri ni niti kandidiral, da ni nihče zanj agitiral. reči moramo, da je dr. Dompieri sijajno zmagal — oziroma, da je v Trstu živčih volilcev proti-Italijanov, reakejionarjev in kljubovalcev že toliko, da prav lahko nastopajo v vseh razredih gotovi si zmagati.

Epizoda iz volilne borbe v Škedenju. Pišejo nam: Danes zjutraj sem naletel na poti v Trst na dva odlična škedenjska renegata, katera sta se pogovarjala o predstojeci volitvi za prvi okraj.

Iz njih pogovora sem izvedel, da so Banelli-ja oni sami naprosili, naj kandidira! In ker on ni bil pri volji blamirati se v četrtič, odklanjal je kandidaturo, a naše lepe izdajalske duše so mu obljubile, da letos gotovo zmagata.

»Kaj poreče gospod Banelli?, je razoniral jeden izdajec. Misliš bo, da ga imamo za noreca.« Kaj poreče pa narod, kaj porečejo tvoji sovaščani, dragi eikorijaški kume, da jih tako kruto izdajaš?! No, upam, da ti ne ostanejo dolžni odgovora in, da se ti ne bodo več dali voditi za nos. Prodaj si sovražnikom kri, a odslej prodajaj jim še vino!

Drugi eikorijaš pa je zagotavljal svojega kumpana, da se o teh volitvah ne da pregovoriti od nikogar, da bi volil našega slovenskega kandidata. Seveda, kdo pa bo od tebe, izdajalec, pričakoval kaj drugega nego izdajalstvo. Fej, sram vas bodi!

O včerajšnjih shodih političnega društva »Edinost« začnemo poročati jutri.

Don, don, don! Pod tem naslovom nam pišejo: Na skrutinaciji po volitvi tretjega razreda je bilo v mestni dvorani več komično smešnih prizorov. Med drugim je bila neka glasovnica napisana z 12 imeni tuk. čast. duhovščine, pred vsakim imenom pa je stal čestni naslov »Don«, kar je žide tako razveselilo, da so kar pokali smeja!

Na to pa je prišla druga glasovnica z imeni: Izak Ajteles, Jajteles, Jajteleles Camber, Elio Treves itd., kar je dalo povod hrupnemu smeju navzočim — Nežidom! Sedaj pa se Camber v listu še huduje nad »žalilecem«!!

»Progresso« likvidira. »Progresso« likvidira. Prodajati je začel svojo robo. Še pred nekimi meseci je imel v zalogi tri bisere. Da se boljše umemo, dajmo tem bisere, jem vsakemu svoje ime. Jednega imenujmo biser Piccoli, drugega biser Angeli in tretjega biser Dompieri.

Biser Piccoli, ta zvezda na nebu italijanstva, ta neustrašeni laški patrijot, ta značaj značajev, ta mož, ki je mnogo in mnogo žrtvoval za »Progressovo« stranko, — tako so ga še pred kratkim »progressoveci« opisovali — izginil je — končal je svojo politično karijero, kakor — »ogleduh« —. To so mu dali za plačilo za toliko požrtvovanja.

Angeli, ta osebni prijatelj Garibaldijev, noče niti več slišati o prejšnji družbi, a kako

je zaključil politično karijero, ne vemo, ker vse se je izvršilo tako na tihem. Dompierija, ki se je blizo 40 let boril v stranki »Progressa«, delal in se trudil v njej, so vrgli iz nje in kako plačilo so mu dali? Niti delavce na cesti bi se ne pustil tako zasramovati, kakor so ga črnili v lastnih glasilih.

Ako so torej Piccoli-ja spravili na tak način iz stranke, ako je Angeli tako zbežal, ako ima Dompieri vse slabe lastnosti, samo dobrih nič — kakor poročajo namreč Lahi sami, oziroma njih glasila — ako omenimo še ono zadevo pri »gasu« glede računov, o kateri govori ves Trst, ako pa pomislimo, da je Benussi — predsednik »Progressa« — tudi predsednik omenjenega odseka pri »gasu«, — kaj naj si mislimo še o »Progressu«, ako so njegovi ljudje taki, kakoršne nam oni sami opisujejo?

»Progresso« likvidira, razložil nam je svojo robo, mi jo ogledujemo in vidimo, da so znali dobro »farbati« prej, nego so prišli do vodstva v Trstu!

»Farbat« pa znajo. Glasilo umirajočega »Progressa«, nekdanje najbolj rudeče stranke, ki ni hotela niti slišati o kaki vladni avstrijski milosti ki pa dandanes prav rada pritiska na kljuko, toliko pri avstrijskih ministrih, kolikor pri uradnikih na tukajšnjem namestništvu, glasilo te stranke torej poroča, da je prišlo do demonstracij proti Dompieriju, ko je bilo proglašeno, da je ta gospod izvoljen v mestni zbor. Klicali da so: »Evviva Progresso«, »Abasso Dompieri«.

Kedor pa je bil v soboto zvečer navzoč v mestni dvorani, ta je slišal klice, ki so se glasili: »Evviva Dompieri«, »Abasso Progresso«!

Besede so sicer prav jedne in iste, samo vrsta, kakor so bile vsklikane, je malce drugačna, in zato tudi drugače zveni na uho! — Pa naj reče še kedo, da ne znajo »farbati«.

A tako »farbanje« ima vendar lep vspeh. Progressoveci si mislijo: Mi moramo v naših glasilih lepo »pofarbati«. Kedor ni bil navzoč in kedor bo čital samo naše liste, ta nam bo verjel in v javnosti smo dosegli, kar smo hoteli.

Tako delajo, »farbajo«, kar se le da: kadar je njim v korist, naredijo iz muhe konja; kadar pa jim kaj ne diši, naredijo iz konja muho. In tako dosežajo, kar hočejo toliko časa, dokler ni izprevidelo ljudstvo samo, da je bilo »fajn nafarbano«. A, ko se je ljudstvo prepričalo o tem, takrat pride — obračun — ali vendar si misli Lah: »Chi ga vu, ga vu!«

Slovenski misijon pri sv. Jakobu.

Pišejo nam: Kakor smo javili je bil v nedeljo dne 1. aprila sklep slovenskega misijona pri sv. Jakobu. Vdeležba naroda je bila naravnost ogromna. Službo božjo je opravljal sam presvetli g. škof z asistencijo mnogih svečnikov. Velika cerkev pri sv. Jakobu je bila prenapolnjena, gnječa taka, da je bilo misliti, da raznesejo močna in široka pleča slovenskih korenjakov cerkveno zidovje. Pred cerkvijo je bil še dober tisočak naroda, ki ni mogel najti prostora v cerkvi. Misli se treba, da se je vršila služba božja ob 3. uri popoldne, da je takrat še mnogo delavcev na delu in njihovih žen zabavljenih s pripravo južine; da je ta čas tudi neugoden za dekle in druge posle: da je ta čas popoldanska slovenska služba Božja pri novem in starem sv. Antonu. Oni, ki so bili pri novem in starem sv. Antonu, pravili so nam, da sti bili ves čas popoldanske službe božje obe cerkvi polni naroda, kakor navadno o postnih govorih, izlasti je bila velikanska cerkev novega sv. Antona napolnjena. Odkod tedaj toliko Slovencev pri sv. Jakobu? Mi smo vsi večinoma samo domačini bili. Bili smo iz ulice Istria, Concordia, molin a vento, sv. Marije Magd., Pončane, Lloyd, stare šrange, Bosco, Rivo, Giuliani in sploh iz vseh žlobudarskih imen, kakor so to lepo našo slovensko zemljo prekrstili. Jasno je torej, da je cerkev sv. Jakoba ob vsi svoji veličini za Slovence še premala, da morajo torej Slovenci polniti še talijansko službo božjo.

Ali je bil mir? Da, bil je, ker so se bali naših pestij in ker je bila zakristija pri sv. Jakobu preplašena in mirna. Bili so nekateri iz te slavne zakristije tako pobiti in žalostni, kakor da bi bil Garibaldi umrl. In tako zakristijo moramo mi hraniti in vzdrževati! Tudi z njo obračunamo v kratkem.

Opis zaključne slavnosti tega lepega slovenskega misijona prinesemo prihodnje. Omenjamo samo, da je »prijatelj« Hrvat in preprečil, da nismo mogli vzeti slovo od dobrih

naših misijonarjev. In ker nam je to storil, mislimo, da je resnična govornica, da sploh ni hotel sprejeti slovenskih misijonarjev pod svojo streho. Ako je vse to res — Bože mili, kakega pastirja imamo? Kaj pravi pregovor? Vsem, vsem bo odpuščeno — le onim, ki se pregrešajo proti svoji krvi, nikdar!

Poskušeni samomor. 25-letni Edvard Coen je izpil v soboto popoldne v paviljonu pri sv. Andreju količino fosforjeve raztopine ter si prerezal žile na levi roki. Na rešilni postaji so mu podelili prvo pomoč; potem so ga spravili v bolnišnico.

Na rešilni postaji so v soboto podelili prvo pomoč 22-letnemu kočijažu Udoviču, katerega je udaril konj s kopitom v obraz.

Dražbe premičnin. V torek, dne 3. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Giulia št. 3, oprema v zalogi, obvala in kože; Corso št. 47, hišna oprava; Corso št. 1, galanterije in namizni pogrinjki.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 7,2, ob 2. uri popoldne 12,0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 760,0 Danes toplomer ob 7. uri zjutraj 4. — Danes plima ob 11,7 predp. in ob 10,38 zvečer; oseka ob 4,43 predp. in ob 4,31 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× 101-letna Mar. Rusijan je umrla v gorški bolnici. Doma je bila v Kozani.

× Oseba dohodarina. Redno zasedanje prizivne komisije za Goriško in Gradiščansko se je zaključilo dne 31. marca t. l.

Po dovršenem posvetovanju o prizivih proti odmerjenju osebne dohodarine za leto 1899 je dvorni svetnik in finančni ravnatelj Oton vitez pl. Zimmermann članom komisije izrekel iskreno zahvalo za njih nepristransko, marljivo in stvarno sodelovanje, izražajoč ob enem željo, da naj dobro premisljene rešitve prizivne komisije tudi same na sebi pripomorejo uveljaviti davčno moralo v polnem obsegu. V imenu členov komisije je na to baron Michael Locatelli zahvalil dvornega svetnika za spretno vodstvo teh obratov.

Vesti iz Kranjske.

* 200 Lahov in 1 Kranjca ima letos v službi kranjska »Baugesellschaft« v Ljubljani. Tako torej: domačini, Slovenci in avstrijski državljani morajo hoditi iskat hruba in dela v Ameriko a Italija pošilja svoje lačne sinove v Avstrijo, kjer se jih sprejema z odprtimi rokami na škodo avstrijskih državljanov.

* Nesrečen konec botrinje. Posestnik Gmajnar iz moravske fare in njegova žena sta nesla v Moravce h krstu otroka nekega okoliškega cerkovnika. Po opravljenem krstu sta šla v neko gostilno in tam pila do večera. O odhodu pa se je Gmajnar sprl z nekim drugim pivcem. Sprijela sta se in o tem oba padla po strmih stopnicah v klet tako nesrečno, da si je Gmajnar pretresel možgane ter na mestu umrl.

* Iz Hrenovca, 30. sušca. Včeraj je bil županom velike občine hrenovske zopet enoglasno izvoljen dosedanj župan gosp. I. Debevec s Slavini pri Razdrtem. Ta izvolitev je najboljši dokaz, da v našo dolino še ni prispela nalezljiva bolezen kranjskega prepira, da si so z malimi izjemami vsi občinski odborniki odločni pristaši narodne stranke, radi česar pa vendar ne sovražijo sosedov drugomisljenikov, ne duhovnikov. Morda pa poročajo, da občina vsled tega nazaduje. A ne! Obširna dolina ima tri gasilna društva: v Hruševju, na Razdrtem in v Landolu; ima ustanovljeno »podnaroško« sirarsko in mlekarstvo zadrugo, ki začne te dni poslovati. Govori se tudi že o posojilnici po čistem Reifeisenovem načinu. Če ni to napredek, pa ne vem kaj. Novemu odboru in županu pa: Le vstrajno naprej po gotovem tira uspešnega dela!

* V spomin Danteja bo dne 9. aprila letos javno predavanje v »Mestnem domu« v Ljubljani. Predaval bo gosp. c. kr. profesor A. Laharnar o Danteju in njegovem »poema sacro« in sicer v prid novemu Prešernovemu spomeniku.

Razne vesti.

Slovenci in Hrvati prijatelji Burov. Iz Amerike je odšlo pet kompanij Slovencev in

Hrvatov v južno Afriko Burov na pomoč. Preje pa so se dali fotografirati in je slika razstavljena v Zagrebu.

Državna pomoč dnevniciarjem in pomožnim slugam. Kakor javlja »Wiener Abendpost« je finančno ministerstvo naznanilo posamičnim centralnim uradom svote, nakazane kakor državno pomoč dnevniciarjem in pomožnim slugam. Ker je vsega le 600.000 kron na razpolago, razdelijo pomoč le med take uslužbenice, ki so že dlje časa v službi, dočim ostali ne vdobe ničesar.

Prešernova slavnost v Peterburgu. Kakor posnemljemo iz »Slov. Narod«, je slovansko blagotvornično društvo v Peterburgu v zvezi z odhodnimi Čehi, Srbi in drugimi Slovani, priredilo akademijo v proslavo 100-letnice rojstva »slavnega slavjanskega poeta in nacionalnega dejatelja Franca Prešerna«. Na slavnosti so govorili: V. V. Komarov, Alf. V. Vaziljev in nekateri zastopniki slovanske mladine. Deklamovala je tudi češka igralka Belogorska, pel pa je tamošnji tenorist Ivanov. »Slovenski Matice« v Ljubljani so zbrali Prešernovi čestileci poslali adreso, katero je napravil Slovenec Žmitek, ki je učeneec slavnega ruskega slikarja J. E. Rjepina.

Loterijske številke, izžrebane dne 31. min. meseca:

Dunaj	87	26	32	59	60
Gradec	16	86	84	78	71
Inomost	57	87	3	15	63

Brzojavna poročila.

Deželni zbor Goriški.

GORICA 2. (P.) Deželnozborsko zasedanje se je otvorilo danes po slovesni službi božji. Navzoči so bili vsi poslanci in kardinal-knez nadškof. Deželni glavar je pozdravil namestnika, naglasivši, zahvaljujoč, da je to prvo pot, da je namestnik navzoč v deželnem zboru. Potem je omenjal na patrijotičen način 70. rojstni dan Njeg. Velikanstva in 400-letni jubilej pripadnosti Goriško-Gradišanske k. Najvišji cesarski hiši.

Govornik je zaključil s trikratnim »živio« cesarju, kateremu so se poslanci navdušeno odzvali. Namestnik je najprej italijanski pozdravil deželni zbor in je omenjal raznih potreb v deželi, vladar je že storila marsikaj a sedaj treba, da tudi deželna uprava stori potrebno. Nadeja se, da bo zasedanje uspešno, sosebno, ker se je začelo pod ugodnimi avspicijami. Vlada bo podpirala delovanje dež. zbora.

Nadaljevalje slovenski je pozdravil namestnik s posebnim veseljem došlo polno število poslancev, zbok česar bodo omogočene tudi potrebne odredbe glede ljudskega šolstva in poljedelstva. Konečno je želel najboljšega uspeha delovanju dež. zbora.

Avidijence.

DUNAJ 2. (K. B.) V današnji obči avidijenci sta bila med drugimi sprejeta župan dr. Luiger in poslanec priue Alojzij Liechtenstein.

Pozna zima.

DUNAJ 2. (K. B.) Včeraj je ves dan snežilo: po noči je nastal mráz. Danes je najlepše vreme.

Nemiri v stari Srbiji.

CARIGRAD 31. m. (K. B.) Vesti, ki so došle listu »Agence de Constantinople« iz uradnega vira, dementirajo formalno poročila vnanjih listov o ponovnih nemirih v Skoplju.

Cesar Viljem in nemški poslanik v Petrogradu.

BEROLIN 1. (K. B.) »Wolf« javlja iz Petrograda: Cesar Viljem je poslal poslaniku knezu Radolinu za njegov rojstni dan jako dragocen dar in milostno čestitko; ob enem mu je podelil križ velikega komturja reda Hohenzollerjev.

Nesreča o poskušanju torpedovke.

CHEBURG 1. (K. B.) O poskušanju neke torpedovke je razletel kotel. Pet oseb je težko ranjenih; en ranjenec je padel v morje ter utonil. Dva moža sta umrla.

Španski parlament.

MADRID 31. (K. B.) Zbornica je sprejela proračun v celnem obsegu.

Bilanca Združenih držav.

WASHINGTON 31. (K. B.) Državnih dohodkov je bilo v mesecu marcu 48.726.837 dolarjev, stroškov pa 32.167.000 dolarjev.

Iz angleškega parlamenta.

LONDON 31. m. (K. B.) V spodnji zbornici je lord Balcera izjavil v nadaljni debati, da je na Kitajskem zastal upliv Anglije za uplivom Rusije: Wai-hei-wai pomenja za Anglijo veliko nevarnost a nima nobene vrednosti. — Brodrik je izjavil, da Anglija zadnja leta niti v enem slučaju ni morala popustiti

od svojih zahtev. Vlada se bo držala tudi z naprejš istih načel, kako dolejš, t. j. pazila bo na to, da plovna pota na Kitajskem ostanejo odprta, da Angležem, ki imajo koncesije na Kitajskem, preskrbi ugodne prilike za razširjenje prometa ter bo sledila politiki »odprtih vrat«. Tudi Grey je izrazil menenje, da se je na Kitajskem zmanjšal upliv Anglije v z primeri drugimi državami, zlasti z Rusijo.

Vojna v južni Afriki.

Angleški oddelek ujet na reki Modder.

LONDON 2. (K. B.) »Reuter« javlja z dne 31. m. m. dež Bloenfontein iz Buschmannskopa: Četa polkovnikov Brudariha in Pileherja, ki je garnizonirala v Tabanehu, se je morala minolo noč umakniti, ko se je približala velika boerska četa. Angleži so se utaborili na južni obali reke Modder; v jutro so leteli v tabor iz ozadja granate. Broadrick se je s svojim oddelkom pomaknil naprej, dočim so drugi tvorili zadnjo stražo. Angleži so prišli v globoko strugo, kjer so bili skriti Boerci. Boerci so ujeli ves oddelek s šestimi topi. Ljudi ni poginilo mnogo.

Hrvat Botha naslednik Joubertov.

LONDON 1. (K. B.) Listi javljajo iz Pretorije, da je predsednik Krüger naznanil o pogrebu Jouberta, da je Louis Botha Joubertov naslednik kakor glavni poveljnik transvalaske vojske.

Spopad pri Karee-ju.

LONDON 31. (K. B.) »Reuter« javlja iz Blaemfonteina: O spopadu pri Karee so se Boerci branili tri ure ter streljali živahno na vsej fronti. Boerci so bili na nekem hribu postavili top Wicker-Maxim ter z njega uspešno streljali na Angleže. Angleški pešci so potem šli proti boerskem središču. O tem so Angleži vjeli nekaj Boercev. Konjenica je objela boerski krili, ki sta se umaknili a vzeli mrtvece in ranjence s seboj. Angleži se nahajajo sedaj na naravno ugodnem stališču: z istega se vidi daleč na Brandfortsko ravan. Nekaj posestnikov se je pridružil Boercem, zapustivši žene in otroke doma v nadi, da jim Angleži prizanešajo.

Delavci za vojno oblast v Bloemfonteinu.

LONDON 31. m. (K. B.) »Reuter« javlja iz Maserna dne 30. m.: Boerske čete na Platzbergu so dobile pomoč. Vlada v Basutolandu je zbrala nad 1000 delavcev za vojno oblast v Bloemfonteinu. Angleški resident v Basutolandu pa noče dovoliti delavcem, da bi se podali na pot, dokler obstoji nevarnost, da pridejo med vojujoči voski.

Bitka pri Brandfortu.

LONDON 31. m. (K. B.) Večerni listi javljajo iz Bloemfonteina včeršnjega dne: Bitka, ki je bila dne 29. m. m. pri Brandfortu, je trajala od 11. ure dopoldne do mraka. Boerski poveljnik v Kroonstadu je poslal 6000 mož, da bi vzdržali Brandfort. Le-ti so zasedli hribovje na južni strani od Brandforta. Zgube so na obeh straneh znatne. Del boerskih čet kakor da se ni vdeleževal boja. Skupaj se je udeležilo bitke, kakor cenijo, kakih 2—3000 mož.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 30. marca 1900.

Kolonijalno blago. Kava. Prošli teden je bil kavni trg miren brez znatnih razločkov v cenah. Kupčija je bila zbok nedostatka naročil neznatna.

S trga je bilo vzetih 300 vreč Santos od navadne vrste do fide po 43 do 52 K za 50 kg. Na skladiščih je 15.788 q kave.

Poper. Položaj nespremenjen, brez prometa. Špekulanti se ne zanimajo posebno za ta predmet. Cene so kakor doslej:

za poper Singapore	K 73.—
„ Tellicherry	„ 72.—
„ Batavia	„ 70.—
„ Penang C	„ 68.—
„ Penang D	„ 67.—

Piment. Na izvirnih trgih ponujajo blago za daljše roke po nižjih cenah: tukaj je položaj še vedno ugoden.

Kuščki. Trg trden: brez prometa. Cena 53.— K.

Sladkor. V obči je položaj glede tega blaga z ozirom na gibanje na glavnih trgih zadnje dni malo boljši z rastočimi cenami. Naš trg pa je miren, ker ni naročil od strani konsumentov. Promet je bil neznaten. Cene: za gotovo blago v transitu, carine prosto v Trstu z 2% skantom:

Centrifugalni pilé	26.1/4—27.1/4 K
Melis-Pilé	27.3/4—28. „
Concamé	27.3/4—28.1/2 „

V klobukih po 1.80—2 kg. 30.—

V kockah 29.1/2—31.—

Za naročbe april-julij:

Centrifugalni pilé . . . 27.1/4—28.— K

Melis-pilé 28.1/4—28.1/2 „

Iz notranjosti je došlo od 23. do 29. marea z železnico 24.800 q (proti 36.600 q v isti dobi lanskega leta). V zalogi je bilo dne 28. marea 201.700 q, in sicer 198.154 q v skladiščih (proti 149.300 in 147.532 q v isti dobi lanskega leta).

Cerealije. Položaj nespremenjen. Prodalo se je 1500 q levantinske turščice po 10.90 do 11 K.— V zalogi je: 613 q pšenice (413 q v skladiščih) in 2847 q turščice (2447 q v skladiščih).

Bombaž. Trg nespremenjen. Prodalo se je 200 bal Adane po 117 K.

Moka. Cene stalne: kupčije nobene.

Južno sadje. Trg slab. Predalo se je 20.000 zabojev pomaranč po 2 do 10 K in 6000 limonov po 3 do 7 K zaboj, 50 q sladkih mandeljov po 188 do 216 K in 200 q rožičev po 11 do 12 K od q.

Les. Prošli teden je bilo vsled nestalnega vremena malo prometa: cene so znatno poskočile.

Olje oljkino. Kupčija omejena, trg nespremenjen. Prodalo se je 100 q italijanskega polfinega do zelo finega v sodih po 120 do 160 K in 150 q levantinskega v barelih po 74 K od q.

Riz. Naš trg je nespremenjen; promet omejen, ker ni naročil, dočim je ponudeb mnogo.

I. avstrijska predilnica in tkalnica jute. Na občnem zboru tega delniškega društva so sklenili, da se ima za leto 1899. razdeliti dividenda po 10 gl. od delnice.

Lombardska eskomptna banka na Dunaju.

Občni zbor tega društva je sprejel predloge upravnega sveta, da se ima za leto 1899. od čistega dobička v znesku 147.814 gold. razdeliti 6% dividenda.

Grško-italijanska trgovinska pogodba.

Stalni odsek italijanske komore za posvetovanje o pogodbah je odobril grško-italijansko trgovinsko pogodbo z opazko, da je uvozno carino, ki je za grška vina določena na 12 frankov, raztegniti tudi na turška vina, ki istotako škodijo italijanskemu vinarstvu. Vlada je obljubila, da prouči to željo. Vendar je malo nade, da bi se moglo astračiti želji komisije.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 2. Pšenica za oktober K. 7.79 do 7.80. Pšenica za april K. 7.60 do 7.61 Rž za oktober K. 6.63 do 6.64 Rž za april K. 6.41 do 6.43 Koruza za juli K. — do — Koruza za maj 1900 K. 5.39 do 5.40. Oves za oktober K. — do — Oves za april K. 4.92 do 4.93

Pšenica: ponudbe živahne, povpraševanje dobro, trdno. Prodaja: 26.000 met. stot 5 stot. višje. Vreme: oblačno, veter.

Hamburg 2. Trg za kavo. Santos good average za maj 36.—, za september 36.75 za december 37.25 za mare 37.75 Denar.

Havre 2. Kava Santos good average za mare 50 kg. frankov 42.75, za avgust 50 kg. frankov 43.75.

Dunajska borza dne 2. marca.

	slapex	protivcenaj.
Državni dolg v papirju	99.35	99.35
„ „ v srebru	99.20	99.10
Avstrijska renta v zlatu	98.20	98.15
„ „ kronah 4%	99.55	99.50
Kreditne akcije	234.75	234.55
London 10 Lsr.	242.90	242.90
20 mark	23.69	23.69
Napoleoni	19.25	19.26
100 italijanskih lir	90.15	90.10
Cekini	11.38	11.38

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij
od
Viljema Dalla Torre v Trstu
Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).
Absolutno konkurenčne cene.
Moje pohištvo donese srečo!

Proti kašlju,

gribohu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri prehladih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Baronica Angiolina de Reinelt naznanja v svojem in v imenu svojih sorodnikov prijateljem najtužnejšo vest, da je nje vroče ljubljene soprogo

Njegova eksceleuca baron Karol de Reinelt

tajni svetnik Njeg. c. in kr. Apostolskega Veličanstva, dosmrtni člen gosposke zbornice, predsednik trgovske in obrtne zbornice v Trstu, vitez reda železne krone II. razreda, komendant reda Fran Josipovega, velikega križa in komendant raznih zunanjih redov itd. itd.

danes v Gospodu zaspal, previden z svetimi zakramenti za umirajoče.

Zemski ostanki predragega se prenesó v sredo dne 3. aprila t. l. ob 10^{1/2} uri predp. k večnemu počitku.

V TRSTU, dne 1. aprila 1900.

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien)
Braunau na Bavarskem.

Priporoča svoja 6-kratno odlikovana no-
vovrstna lesena zastirala (Rouleaux), in
tudi žaluzije. — Ceniki gratis.

Agentje

za privatne odjemalce se povsod iščejo.

„Konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu

naznanja slav. občinstvu da je odprlo v ulici
Concordia (vogel ulice Vespucel) pri Sv.
Jakobu

svojo novo gostilno

Toči izvrstno istrsko, dalmatinsko in vipavsko
izvrstna kuhinja vedno pripravljena z gor-
kimi in mrzlimi jedili.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

Odbor.

OBUVALA!

Pepi Krašovec

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod
ljudsko šolo).

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega
obuvala za gospode, gospe in otroke.

Poštna naročila se izvrše v tistem dnevu.
Odpošiljatev je poštnine prost.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in
točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročila se uljudno pri-
poroča

Josip Stantič
čevlarski mojster

Gostilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

toči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in
dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, do-
mače klobase. Gostilna je odprta vedno do
1. ure popolnoč. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

Izvrstno kolo se vsled odhoda iz Trsta
takoj proda. Natančne po-
izvedbe v „Kavarni Tedesco“, kjer je tudi kolo na
ogled.

Pekarna in sladčičarna

JOSIPA PAHORJA

v ulici Madonnina št. 25 priporoča
slavnemu občinstvu za praznike kruh
vsake vrste, pince in potice, moke vseh
vrst in sladčice.

Sprejemlje tudi kruh v peko.

Ravnateljstvo „Riunione Adriatica di Sicurtà“ javlja
tužno vest, da je danes ob 8. uri zjutraj nje dragi kolega,

Njeg. eksc. baron Karol de Reinelt

večletni in zaslužni ravnatelj društva nenadoma umrl.

V TRSTU, dne 1. aprila 1900.

Slovenci pozor!

Zahtevajte povsod

nogavice, rokavice,

jopiče in vse vrste

pletenin iz

D. Hribar-jeve tovarne

To domače blago je
trpežno, ceno in se
kosá z vsakim drugim
izdelkom bodisi ka-
tere koli konkurence.

© Slovenski trgovec.

NAJLEPŠE VELIKONOČNO DARILO

DOKTORJA x x x x x x x x x FRANCETA PREŠERNA POEZIJE

Ilustrirana izdaja, cena mehko vezana 5 K, v platno
vezana 6-40 K, v svinjsken usnju vezana 9 K, po pošti
30 h več.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
založna knjigarna v Ljubljani.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih
cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za
besedo; za večkratno insercijo pa se cena premimo
zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo
po 10 glid. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih
obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih
vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Pirih Ivan ulica Medja št. 3, toči črna
in bela vina in pivo prve vrste
kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za ma-
gistratom). Zaloga pristnega
dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od
5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in
na deželo.

Potočnik Fran imagoštilno v ulici Ireneo
št. 2, toči istrsko, dal-
matinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo
vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika
zaloga in delavnica vsako-
vrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
karna in sladčičarna.
svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema
tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko
pekarno in sladčičarno 3 krat
na dan svež kruh. Prodajalnica moke ter sprejema
naročila za vsakovrstno fino pečivo za bližajoče se
praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča enj.
trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba
točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni
„Commercio“ in „Tedesco“
ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
venski in mnogo drugih časnikov.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13
prodajalnica vsakovrstnega
manifakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se
pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovci, ulica Sv. Cate-
rina št. 9, priporoča
svojo zalogo kolonialnega blaga na debelo in na
drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
priporoča svojo dobro pre-
skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mlin na par.

Valentin Škočir ima v ulici Giulia
št. 309 mlin na par,
kjer melje vsakovrstne turščene moke. Trgovcem po-
šilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike
melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Civilni in vojaški krojači.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumijivi
krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n
ima izborna zalogo vsakovrstnega blaga za obleke iz
inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek,
dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-
novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona
št. 7 izdeluje sveče iz pristnega
čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za
obilne naročila se priporoča prečistiti duhovščini, cer-
kvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo voščila [biksa] družbe
sv. Cirila in Metoda in
tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh po-
trebnih za čevljarje ima Ivan Družovka v Go-
rici na Travniku št. 5. Podružnica v Sežani in
Komnu. Naročila se točno izvrše.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor! Velika
zaloga
vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal,
stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijami
in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako-
vrstnih naročil v vsi to stroko spadajočih del.
Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14.
Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
kapitala in rizika z razpečevanjem zako-
nito dovoljenih državnih papirjev in srčk.
Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oester-
reicher** v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.